

A MAGYAR KÖZSZOLGÁLTATÓK EGYESÜLETE INFORMÁCIÓS LAPJA

2022. III-IV negyedév, XXVI. évfolyam 3-4. összevont szám

TARTALOM

**Tájékoztató
elnökségi ülésekről**
1. oldal

**FŐKERT
szakmai nap**
2. oldal

**Tengelic,
2022. szept. 27-28-29**
2. oldal

Jubileumi SKS
13. oldal

**Lakitelek,
2022. nov. 28-29-30**
14. oldal

**Év
Településszolgáltatója**
20. oldal

Teljesítmény 3.0
21. oldal

**In memoriam
dr. Pék Zsolt**
22. oldal

Elnöki köszöntő
23. oldal

Kacagtató Erdély
24. oldal

Tájékoztató elnökségi ülésekről

A vezetőség 2022. augusztus 31-én Szigetszentmiklóson tartott kibővített elnökségi ülést, ahol a téma az elnöki beszámoló mellett a szeptemberi tagozati rendezvények előkészítése, az őszi közgyűlés lehetséges helyszíneinek kiválasztása volt, illetve döntött tagsági jogviszonyok megszüntetéséről.

A tagsági jogviszonyát 2022. december 31. napjával megszünteti: a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft., a Répszol Nonprofit Közhasznú Kft. és az NHSZ Tapolca Nonprofit Kft.

Az elnökség az Egyesület Alapszabálya értelmében: „Az Egyesület kizárja tagságából azt a tagot, aki a vállalt kötelezettségeinek nem tesz eleget...”, 2021. december 31. napjával törölte az Egyesület tagjai sorából – tagdíjnyomfizetés miatt – a Kommunál-Part Kft-t, illetve a Wood Forest Kft-t.

Kiválasztásra került az SKS október 12-14. között tartandó jubileumi, 60. kongresszusára kiutazó delegáció: Puskás János elnökhelyettes és Péter Gábor Településüzemeltetési tagozatvezető.

A szeptember 21-23. között a lengyelországi KFDZOM fennállásának 30. évfordulójára rendezett kongresszuson Szarvas Tibor elnök, Jámbor László elnökhelyettes és Kosztka László Hulladékgazdálkodási tagozatvezető képviseli Egyesületünket.

Tengelicen, 2022. szeptember 28-án megtartott kibővített elnökségi ülésen a

vezetőség értékelte az összevont tagozati rendezvényt, mely kiemelkedően nagy létszámot vonzott (78 fő), az esemény felért egy kisebb közgyűléssel.

Az elnökség döntött továbbá tagsági jogviszonyok megszüntetéséről, illetve tagfelvételtől. Két tagcég jelentette be kilépési szándékát 2022. december 31. napjával: a Herpály-Team Kft. és a PIP Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Nonprofit Kft., míg az Alisca Arbor Kft-t (7147 Alsónána, Kossuth u. 59) – az 2022. szeptember 12. napjával az Egyesület tagjai sorába lépett.

A vezetőség – a beérkezett szállodai árajánlatok alapján – kiválasztotta azokat a helyszíneket, amelyek szóba jöhetnek az őszi közgyűlés helyszínéül.

A vezetőség Szigetszentmiklóson, 2022. október 27-én tartotta következő kibővített elnökségi ülést. Összeállításra került az őszi szakmai konferencia programja.

A vezetőség, mint zsűri döntött az „Év településszolgáltatója Díj” odaítéléséről. A zsűri döntése értelmében 2022. évben „Az Év Településszolgáltatója” díjat Péter Gábor, az „AVAR AJKA” Városgazdálkodási és Hulladékgazdálkodási Közzszolgáltató Nonprofit Kft. ügyvezetője kapja.

A következő kibővített elnökségi ülés helyszíne Lakitelek, 2022. november 28. A vezetőség áttekintette a november 29-i szakmai konferencia programját, megvitatta az Egyesület 2022. évi I-III. negyedévi pénzügyi beszámolóját, illetve a 2023. I. negyedévi pénzügyi tervet.

FŐKERT szakmai nap

A BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Divíziója idei szakmai rendezvényét július 21-én tartotta, ahol többek között az ökológikus szemléletű növényalkalmazás és a vadvirágos rétek koncepció került fókuszba.

A szabadtéri nyílt szakmai nap helyszíne a Gellért-hegyen a Filozófusok kertje volt, amely a kánikula ellenére is kellemes körülményeket biztosított az árnyas fák alatt.

Szakmailag előremutató beszámolókat hallottunk új parképítési projektekről (Tabán, Pünkösdfürdő).

Az új fejlesztéseknél a biodiverzitás növelése, a vadvirágos rétek kialakítása fontos szempont. Lényeges a megfelelő, helyspecifikus magkeverék (elsősorban Magyarországon honos fajokkal) alkalmazása a gyepeknél, valamint gyümölcsfák telepítése a területen is ökológikusan hat.

A virágosításban az utóbbi időszakban előtérbe került az évelők alkalmazása, melynek során fontos az adaptáció a helyi viszonyokhoz, tehát az adott területhez célszerű választanunk növényeket. Napjainkban, talán a klímaváltozásnak is köszönhetően, egyre inkább fókuszba kerültek a napos, száraz zöldfelületek. Ezeken a területeken újabban prioritást élvez a

félfás vagy fásodó fajok (levendula, rozmaring, salvia, zsálya) és a díszfüvek (árvalányhaj, csenkeszek, tollborzfüvek) alkalmazása.

Az előadók felhívták a figyelmet, hogy a csapadék mennyiségének csökkenése, egyenlőtlen eloszlása a csapadékvíz management szerepét növeli városi területeken többek között esőkertek kialakításával.

A részt vevők különböző állomásokon szakértők útmutatásával ismerkedhettek a faállomány kártevői, kórokozói elleni védekezéssel, a műszeres favizsgálattal Fakopp módszerrel, az alkalmas virágfajok kiválasztásával, a megfelelő madárodúk alkalmazásával, valamint a tájművészetbe (Mandala LandArt) is betekintést nyerhettek.

Összességében elmondhatom, hogy egy pro-fesszionálisan szervezett, igen magas színvonalú szakmai rendezvényen vehettem részt a FŐKERT jóvoltából!

Péter Gábor

Településüzemeltetési tagozatvezető

Tengelic, 2022. szeptember 27-28-29.

Mindhárom tagozatunk összevont tagozati rendezvényére került sor Tengelicen.

Első napon a hulladékgazdálkodás volt a fő téma. **Runtág Tivadar úr**, a **MOL Körforgásos Gazdálkodás Kft.** anyagáram- és termék igazgatója egy kötetlen előadásában utalt a munkatársai által július 21-én bemutatott prezentációra (*mely az Egyesületünk honlapján megtalálható- Szerk.*), ehhez fűzött hozzá néhány gondolatot.

Sokan lassúnak ítélik meg a hulladékgazdálkodás átalakításának megvalósulását. Ez igaz: ezt a folyamatot egy óceánjáróhoz hasonlította, mely nem egy könnyed motorcsónak, sokkal több idő kell a megfelelő irányba állításához.

A MOL egy a számára még „homályos” területet vesz át. A feladat nagyságával hozzávetőlegesen vannak elképzeléseik, becslések

vannak, több ponton még sötétben tapogatóznak, a jelenlegi jogi szabályozottság sem teljeskörű, nem tekinthető véglegesnek. Folyamatos konzultáció szükséges a MOL és a szakma között. Szükségesnek ítélik meg a logisztika, a létesítmények korszerűsítését, egységes rendszerbe foglalását. Országos szinten gondolkodnak a fejlesztésben.

A fejlesztés elengedhetetlen területei:

- logisztika
- válogatók
- hulladékudvarok
- hulladékégetők
- számítástechnika (hulladék útjának követése)

Átlátható, kezelhető szervezet létrehozása a cél. A jelenlegi állományra (géppark, emberi erőforrás) továbbra is szükség van.

Fontos a folyamatos konzultáció a jelenlegi szolgáltatókkal. A célok eléréséhez, a feladatok megvalósításához tisztességesen, átláthatóan és hatékonyan működő szolgáltatókra számítanak.

Az elhangzott információk után egy kötetlenebb beszélgetés, konzultáció következett. A felvetett kérdésekre többségére sikerült választ kapni. A tervezet szerint

- a hulladékgazdálkodást érintő jelenlegi önkormányzati rendeletek 2023. VI. 30. napjával hatályukat veszítik, a helyi szabályozást kormányrendelet váltja fel;
- a 6 régió koordinátorai a régióon belül koordinálják a közszolgáltatói tevékenységet, országos szintű koordinálásról lesz szó;
- a koordinátoroknak a lakossági szemléletformálásban is lesz feladatuk: cél a szelektív gyűjtésben a 65 %-os újrahasznosítási arány elérése.

A második napon az előadások sorát a Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. munkatársai, **Varga László** és **dr. Právetz Tamás** nyitották meg. Prezentációjuk témája: Térinformatika a városüzemeltetés szolgálatában.

Mi a térinformatika és mivel foglalkozik?

GIS Geographical Information System -Földrajzi Információs Rendszer

- Számítógépes térképi rendszer
- Földrajzi helyhez kapcsolható leíró adatok tárolása
- A kapcsolt adatok alapján tematikus térképek megjelenítése
- Több térképi adat együttes megjelenítése fedvényként
- A különböző rétegek térbeli átfedés vizsgálatával újabb információk nyerhetők ki
- Térbeli, akár 3D adatok megjelenítése
- Modellek, elemzési eszköze

A települések körében a digitális földhivatali térképek megjelenésével egy időben kezdett elterjedni, eszköz az önkormányzatok kezében akár a mindennapi munkában:

- A szabályozási terv elkészítésének és megjelenítésének ma már kötelező eszköze
- Közművek megjelenítési és a tervezést elősegítő eszközrendszere
- Az elkészült úttervek véleményezését segítő eszköz
- A zöldfelületgazdálkodási feladatok tervezéséhez használt eszköz
- A városi faállomány állapotának nyilvántartási eszköze

GeoMeter®

A fotó és térkép bejárással az aktuális **közterület állapot teljeskörű dokumentálása** megvalósítható.

A felmérő műszer képes meghatározni az objektumok **földrajzi pozícióját, típusát, és osztályozva térképre illeszti p.l.:**

- közúti jelzőtáblák,
- csatornafedelelek,
- utcabútorok...

Segítséget nyújthat a **közmű tervezés és nyilvántartás**ban, a **várostervezésben**, valamint támogatást nyújthat az **építési feladatok** ellátásában is (p.l.: homlokzat méretei, utcakép vizsgálat).

Az előző előadás folytatásaként hallhattuk az Alisca Arbor Kft. ügyvezetőjének, **Bálint Endre** úrnak a prezentációját, melynek címe: Települések fakatasztere - egyszerűsített adatfelvételezés a közterületi faállományról.

MI IS AZ A FAKATASZTER?

„A FAKATASZTER EGY OLYAN LELTÁR, AMELYBEN A FÁK ÉS A FAÁLLAPOTOTOK DOKUMENTÁLÁSA EGYÉRTELMEŰEN ÉS BEAZONOSÍTHATÓ MÓDON TÖRTÉNIK MEG.” ÖNORM L 1125

- ▶ nyilvántartás, leltár
- ▶ régebben papír alapon
- ▶ elektronikus fakataszter (táblázatos, térképes megjelenítés)

Milyen adatokat vehetünk fel a fakataszterbe? -

Gyakorlatilag bármilyen adat felvehető, a megrendelő célja, igénye szerint.

Milyen adatokat vettünk fel Kecskemét belvárosának fakataszterébe?

- ▶ Fafaj, fajta
- ▶ Törzsátmérő (100 cm-en)
- ▶ Becsült kor
- ▶ Vitalitás (1-10-ig)
- ▶ Állapot (Megtartandó, kivágandó, műszeres vizsgálatra javasolt, fahely)
- ▶ Megjegyzés (faápoló szemmel)
- ▶ Kép
- ▶ Dátum, idő

Megjegyzés

(faápoló szemmel)

- ▶ abiotikus stressz
- ▶ kártevő jelenléte a lombozaton
- ▶ kórokozó jelenléte a lombozaton
- ▶ odú jelenléte a törzsen
- ▶ ikertörzs, többtörzs fa
- ▶ veszélyes vázág jelenléte a koronában
- ▶ száraz ágak jelenléte a koronában
- ▶ tősarj jelenléte

Mire használható egy ilyen fakataszter?

- Eleget teszünk törvényi kötelezettségünknek - (147/1992 (XI.6.), 48/2001. (III.27.) sz. kormányrendelete
- Az adatok szűrését követően juthatunk információhoz
 - ✓ Műszeres vizsgálatra javasolt fák
 - ✓ Általános szűrések
 - Abiotikus stressz – öntözés, tápanyagutánpótlás
 - Szárazolandó fák
 - ✓ Fafajok szűrése alapján
 - Vitalitásérték – mennyire érzi jól magát az adott faj?
 - Kártevő, kórokozó jelenléte a lombozatban – növényvédelmi beavatkozás

Elengedhetetlen a kataszter utógondozása.

- ▶ A változások vezetése
 - ▶ Beavatkozás – kivágás, telepítés, faápolás
- ▶ 2-5 évente frissítés
- ▶ Változások nyomonkövetése

Ezt követően **Schüller Ákos** úr, Alisca Arbor Kft. munkatársa

a vadgesztenye- és platánfák injektálásos növényápolásáról tartott előadást.

A hagyományos (permetezési) növényápolás

- ▶ Környezetterhelést jelent
- ▶ Közterületen fizikai korlátokba ütközik

Ezzel szemben pozitívan értékelhető az injektálásos módszer.

Vadgesztenye injektálás

- ▶ Nem veszélyezteti a közterület használóit
- ▶ A hatóanyag a fában elterjedve az utolsó sejtig eljut
- ▶ Hosszútávú tartamhatás (2-3 év)
- ▶ A kezelés kevésbé függ az időjárástól

Platánfák injektálása

- ▶ Rövidebb tartamhatás
- ▶ Gyorsabb kalluszosodás

„Zöldfelület-fejlesztés és a klímaváltozás” címmel tartott előadást **Biró Borbála** Zöldfelület-fejlesztési főosztályvezető, a FŐKERT munkatársa. Prezentációjában bemutatta Budapest zöldfelület-fejlesztésének területeit, kiemelkedő zöldfelület-fejlesztési projektjeit:

- ✓ sportparkok
- ✓ Pünkösdfürdő park: pl.

- ✓ Mandela Landart

- ✓ Mező projekt terv

Klímavédelemhez köthető zöld infrastruktúra:

- ✓ Oázis Projekt

Szaller Vilmos faállomány fejlesztési szakértő, a FŐKERT munkatársa a „Városi fák reakciói a változó környezeti hatásokra” címmel osztotta meg gondolatait.

A városi fák előnyei és hátrányai

Hátrányok

A városi fák előnyei és hátrányai

Előnyök

A hátrányok ellenére a fa környezeti érték, hasznossága vitathatatlan.

A növényeket sokféle hatás éri, pl:

- biotikus stressz (betegségek, kártevők)
- abiotikus stressz (környezeti hatások – hőmérséklet, víz, tápanyag és fény viszonyok)

Különösen érzékeny a mesterséges fényre:

a juhar, a nyírfa, a platán.

Kevésbé érzékeny: a bükk, a ginko, az almafa, az erdeifenyő, a tölgy, a hárs.

- a légszennyezés
- talajkárosító tényezők

Az evolúció során ezekhez a hatásokhoz, tényezőkhez alkalmazkodtak a fák, kiváló mechanizmusokat fejlesztettek ki a különböző jelek felismerésére és a le reagálásukra.

A SIKERES FAÁPOLÁS ALAPJA A FAVÉDELEM

A megfelelő életkörülmények biztosítása a fa fejlődéséhez és megővése a külső behatásokkal szemben, a lehetséges károkozások mértékének és hatásainak minimalizálása a fa hosszú távú, biztonságos megtarthatóságának érdekében.

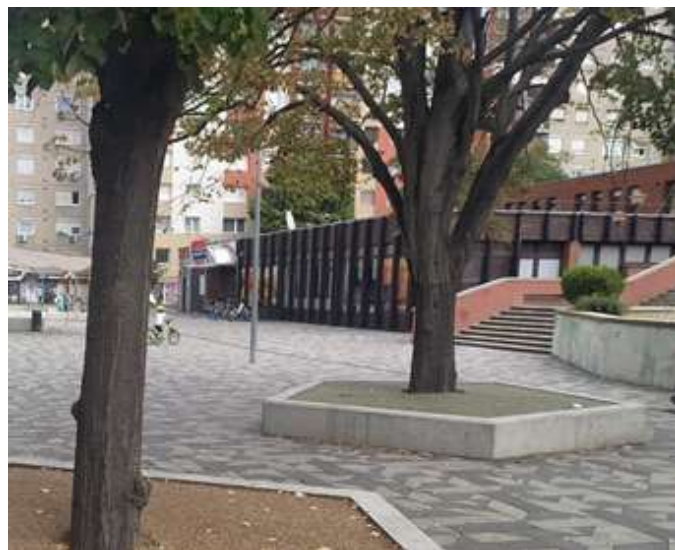
Az előadások sorában még mindig maradtunk a fáknál. „A 4R jelentősége a fák kezelésében” címmel tartott prezentációt Kerekes Zoltán úr, a Bloomair Kft. kommunikációs vezetője.

A NÖVÉNYZET SZEREPE A VÁROSBAN

Hőmérséklet (párolgatás, árnyék, besugárzás védelem)
Hősziget intenzitás csökkentés
Üvegházhatás mérséklés
Oxigén termelés
Élőhely biztosítása
Por megkötés
Zajszűrés
Párolgás – hőelvonás
Természetes szélrendszer befolyásolás (városi hősziget cirkuláció)
Humán komfort növelés

A nagyobb településeken jelentősen megnöttek a burkolt felületek. A fák esetén ez extrém környezeti terep.

A fák esetén ez extrém környezeti terep.

- Száraz talaj
- Magasabb hőmérséklet
- Alacsonyabb páratartalom
- Csapadékmegtartás hiánya
- Téli síkosságmentesítés
- Extrém módon tömörödött talaj
- Korlátozott gyökérzóna

4R ALAPELV

Szakemberek szerint a fenntartható gazdálkodás eléréséhez a legjobb út a **4R ALAPELV** által megvalósítható tápanyag utánpótlás.

Az alapelv pillérei, melyeknek egyszerre szükséges teljesülniük:

- Right source – megfelelő tápanyag
- Right rate – megfelelő mennyiség
- Right time – megfelelő idő
- Right place – megfelelő hely

BLOOMAIR – TELJESÜL A 4R ALAPELV

A **BLOOMAIR** technológia diffúz módon lazítja a talajt, így megnyitja a pórusjáratokat és a bejuttatott levegő megszünteti az oxigénhiányos (anaerob) állapotot, javítja a gyökérlégzést, a mikrobiális aktivitást az aerob irányba tolja el, a káros, reduktív állapotú ionok is oxidálódnak.

Az ekkor bejuttatott tápanyagok (**Right source**) azonnal a megfelelő helyre kerülnek (**Right place**) és a növények tápanyag ellátását (**Right rate**) napra pontosan (**Right time**) lehet szabályozni. A legyengült, hiányos mikrobiommal rendelkező talajok a tápanyaggal együttmikrobiom pótlást is kaphatnak, amely szintén diffúz módon kellően eloszolva és azonnal működőképes állapotban kerül a talaj megfelelő részébe.

4R ALAPELV

A szakmai előadások levezetéseként, a délelőtt hátralévő részében körünkben köszönthettük **Süli János** urat, országgyűlési képviselőt, aki kötetlen légkörben és formában vázolta Paks és térsége fejlesztési elképzeléseit.

A délutáni előadások sorát az **AGROLÁNC Kft.** munkatársa, **Bajnai Mihály** úr nyitotta meg az általuk forgalmazott környezetbarát fenntartható gépek bemutatásával.

Településeink zöldterületeinek növelése segíti az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásunk, és csökkenti a környezet hőmérsékletét, továbbá tisztítja a levegőt, csökkenti a zajszennyezést; valamint a szép lakó- és szabadidős környezet javítja az életminőséget, ezáltal egészségesebbé válnunk.

A gyönyörű környezetet viszont gondozni kell, amelyhez hatékony, környezetbarát és multifunkcionális gépekre van szükség. Kiváló példa a **PG** professzionális alapgép, a közterületek nyírására, gyepszellőztetésére, szilárd burkolatok fenntartására, hó- és síkosság-mentesítésre.

Településeink számos részét akkor tudjuk gondozni, amikor a lakók éppen pihennek, nem használják az adott területet. Ezen helyekre nyújtanak megoldást az elektromos gépek, amelyek akár éjszakai munkavégzésre is alkalmasak. A gépen látható elektromos, **Gianni Ferrari** fűnyíró teljesítménye megegyezik egy benzinüzemű modell kapacitásával, miközben 100 %-ban környezetbarát és nem szennyezi a környezetet.

Gianni Ferrari-GTM elektromos fűnyíró

Belvárosok, történelmi városközpontok, de parkolók, géptárolók, mélygarázsok, piacok és akár beltéri részek takarítása is megoldott az akkumulátoros és hidrogén-hajtású seprőgépekkel. Nincs zaj, nincs kipufogógáz, nincs környezetterhelés.

Környezetbarát fenntartó gépek használata

Életminőségünk javítása, egészségünk- és bolygónk védelme érdekében elengedhetetlen a zöldfelületek minél nagyobb mértékű növelése.

Következő előadónk, **Jámbor László** úr, a M-U-T Hungária Kft. értékesítési igazgatójának az előadása következett, melynek témája

„A FINOMPOR MINIMALIZÁLÁSA, VALAMINT ALTERNATÍV HAJTÁSOK AZ UTCASEPRŐ JÁRMŰVEKNÉL”.

2022/09/28 14:01

A szállópor, finompor szennyezés korunk egyik komoly problémája. Szinte naponta halljuk a hírekben a nagyvárosi körzetek szállópor terheléséről szóló információkat. Folyamatosan szembesülünk az ebből adódó veszélyeztetettségről és egészségügyi kockázati tényezőkről. **Hatékony és megvalósítható megoldásokat kell találni.** Ennek egyik fontos eleme, hogy az utak intenzív tisztítása az egész év folyamán megtörténjen. Az útseprési folyamatok során viszont az előforduló szállópor-képződés minimumra csökkentése a fő feladat. Ennek egyik legjobb megoldása a zárt levegős cirkulációs rendszerű seprő-szívó berendezések, ill. nagynyomású útmosó célgépek alkalmazása. Ezen levegő cirkulációs rendszerek legnagyobb előnye, hogy megakadályozzák, hogy a távozó fúvart levegővel a finompor részecskék nagy mennyiségben kerüljenek vissza a környezetbe.

A M-U-T cég egy finompor leküzdését célzó projektet indított, valamint folyamatos fejlesztéseket végez a lehető legtökéletesebb úttisztító berendezés kialakítása érdekében, a már korábban megismert mérési adatok alapján. Ezen feladatok ellátására egyik legjobb kivitelű utcaseprő célgép a **M-U-T AUSTRO CLEANER 247/7,0** típusú levegő cirkulációs berendezés. A gép a kompakt kivitelezési mód előnyeit kínálja 7 m³-es portartállyal, 2.400 literes víztartállyal, mindössze 3.300 mm-es tengelytáv mellett, melynek köszönhetően a gépet maximális fordulékenység jellemzi. A **M-U-T és FAUN levegő cirkulációs utcaseprő célgépek** más hasonló gépekhez képest a **legalacsonyabb szállópor kibocsátást biztosítják.** Ezen állítás az elért eredményekről készült mérési dokumentáció alapján ellenőrizhető.

- Finompor mentés
- 50%-kal kisebb légszennyezés más rendszerekhez képest
- Nagyobb szívóteljesítmény
- Alacsony üzemeltetési költségek

Autópályák és alacsonyabb rendű utak

Tisztítás - tisztítás - legtisztább - finompor mentés

A M-U-T Austria Cleaner útisztító seprőgépek a legújabb generációba tartoznak, melyek a legújabb technológiák segítségével a finompor-mentés mellett a szilárd szennyezőanyagok eltávolítását is lehetővé teszik. A gépek a levegő cirkulációs rendszerrel (LRS) és a vízzel kombinálva a legújabb generációba tartoznak, melyek a legújabb technológiák segítségével a finompor-mentés mellett a szilárd szennyezőanyagok eltávolítását is lehetővé teszik.

Az útseprőgépek fő előnyei:

- alacsony üzemeltetési költségek
- környezetbarát üzemeltetés
- nagy teljesítményű seprő- és szívórendszer
- kompakt kivitelezés
- egyszerű karbantartás
- a gép könnyen és gyorsan átvihető
- hosszú élettartam

A tisztán elektromos hajtású seprőgépek előnyei

- Halk működés
- Környezetbarát kivitel
- Költséghatékony alkalmazás
- Ma már elérhető